

ARENDDT, Wilhelm A. (Berlijn 25 mei 1808 – Spiers 22 augustus 1865).

Stamde uit een oude protestantse familie, studeerde godgeleerdheid en oudheidkunde te Berlijn en werd daarna privatdocent te Bonn. Hier ging Arendt naar het katholicisme over en moest hij in 1834 zijn leeropdracht laten varen. Hem werd echter nog in hetzelfde jaar door Petrus de Ram een professoraat in Leuven aangeboden. Gedurende 31 jaar doceerde hij rechtsgeleerdheid, vanaf 1835 als buitengewoon en vanaf 1838 als gewoon hoogleeraar. Van 1836 tot 1839 was hij tevens hoofdbibliothecaris. In deze jaren toonde hij steeds meer inte-

resse voor de dagelijkse politiek (*Belgische Zustände*). In 1842 verwierf hij de Belgische nationaliteit.

Arendt is vertrokken van een nationaal-liberale geestesgesteldheid, die in de loop der jaren steeds duidelijker katholiek gekleurd werd. Hij was een van de voornaamste uit de groep van de 28 Duitse hoogleraren die na het vertrek van de Noord-Nederlandse professoren ten dele onbewust de volledige verfransing van de Belgische universiteiten afremden. Maar iedere vorm van radicalisme werd door Arendt verafschuwd. In bladen en tijdschriften informeerde hij het Duitse publiek over Belgische toestanden; hierbij kwam hij zo uitdrukkelijk op voor de Belgische belangen, dat men de indruk krijgt dat hij in opdracht van officiële instanties handelde. Zijn Belgische nationaliteitsbegrip omvatte ook Oost-Limburg en Duits-Luxemburg (België vóór 1839). In zijn merkwaardig werk *Die Interessen Deutschlands in der belgischen Frage* betreurde hij de sterke Franse invloed in het jonge België, die Duitsland niet wist te neutraliseren.

Uitgaande van een algemeen-Germaans stambewustzijn, waarin alle Belgen, dus ook de Walen, begrepen waren, begroette hij met veel geestdrift het ontstaan en de groei van de V.B., maar hij maakte – in tegenstelling tot de vele Duitsers die toen Vlaanderen bezochten – een onderscheid tussen een politieke natie en een natie die op taal berust.

Arendt distantieerde zich duidelijk van de groeiende pan-Germaanse ideeën van vele Duitsers die België bereisden. Dit was klaarblijkelijk het gevolg enerzijds van zijn goede kennis van de Belgische toestanden en anderzijds van zijn katholicisme, dat een anti-Pruisische reactie met zich meebracht.

Van alle Duitsers die zich voor de jonge V.B. interesseerden, was Arendt duidelijk de meest 'Belgische'. Zijn Vlaamsgezinde houding blijkt uit zijn correspondentie met vooraanstaande Vlamingen (onder meer met Jules de Saint-Genois des Mottes). Als bijzonder geslaagd kunnen zijn historische bijdragen over de jonge Belgische staat worden beschouwd, die hij als medewerker van de befaamde Duitse historicus Friedrich von Raumer in het *Historisches Taschenbuch* (Leipzig 1839, 1842, 1843) publiceerde.

WERKEN: *Belgische Zustände*, 1837; ook in het Frans *De l'état actuel de la Belgique*, 1838; – *Die Interessen Deutschlands in der belgischen Frage*, 1839; ook in het Frans *Des intérêts de l'Allemagne dans la question belge*, 1839; – *Essai sur la neutralité de la Belgique, considérée principalement sous le point de vue du droit public*, 1845; – *La royauté en Belgique*, 1856.

LITERATUUR: F. Neve, 'Notice sur Guillaume-Amédée-Auguste-Arendt', in *Annuaire de l'Académie royale de Belgique*, jg. 32 (1866), p. 195-225; – *Dictionnaire biographique des Sciences, des Lettres et des Arts en Belgique*, I, 1935.

PETER HANS NELDE